

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Uverejnené: 30.12.1993 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1997 do: 31.12.1997

312

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1993

o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Úvodné ustanovenie

(1) Tento zákon upravuje zdaňovanie tabaku a tabakových výrobkov spotrebnou daňou (ďalej len „daň“).

(2) Tabak a tabakové výrobky sa podľa tohto zákona zdaňujú jednorazovo.

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) výrobným podnikom prevádzkové priestory zriadené na výroby tabakových výrobkov v rámci podnikateľskej činnosti¹⁾. Patria k nim stavebne súvisiace priestory, v ktorých sa nachádzajú zariadenia na výrobu tabakových výrobkov, skladové priestory pre vstupné suroviny, medziprodukty a hotové výrobky, ďalej priestory, plochy a pevne zabudované transportné zariadenia spájajúce tieto priestory a ohraničené plochy, pokiaľ sa používajú na podnikové účely. Výrobným podnikom sú aj stavebne vzdialené priestory a ohraničené plochy používané na výrobné účely,
- b) výrobou tabakových výrobkov skladovanie a spracovanie tabaku na tabakové výrobky alebo prepracovanie tabakových výrobkov a ich balenie do obalov, v ktorých sa vyskladňujú na konečnú spotrebu,
- c) vyskladnením dochádza k zmene vlastníckeho práva tabakových výrobkov,
- d) spotrebiteľským balením cigariet najmenšie balenie určené na konečnú spotrebu,
- e) kontrolnou známkou slovenská kontrolná známka (ďalej len „známka“) určená na označenie tabakových výrobkov vyrobených v tuzemsku alebo dovážaných do tuzemska,
- f) vývoznou známkou známka určená na označenie tabakových výrobkov vyvázaných z tuzemska,
- g) tuzemskom štátne územie Slovenskej republiky,
- h) zahraničím územie, ktoré nie je tuzemskom,

§ 3 Predmet dane

Predmetom dane sú cigarety, cigarilos, cigary, cigaretový tabak, ľuľkové, fajkové, žuvacie a šňupavé tabaky (ďalej len „tabakové výrobky“) vyrobené v tuzemsku alebo dovezené do tuzemska.

§ 4 Platiteľ dane

Platiteľom dane (ďalej len „platiteľ“) je

- právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vyrába tabakové výrobky (ďalej len „výrobca“),
- právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorej sa majú vyvážané alebo dovážané tabakové výrobky prepustiť do navrhovaného režimu²⁾ (ďalej len „vývozca“ a „dovozca“),
- právnická osoba alebo fyzická osoba, u ktorej vznikla daňová povinnosť podľa § 8 ods. 1 písm. e).

§ 5 Základ dane

Základom dane je množstvo tabakových výrobkov, pri ktorých vznikla daňová povinnosť, vyjadrené v kusoch (cigarety, cigary, cigarilos a tabakové vložky) alebo v kilogramoch (tabak).

§ 6 Sadzby dane

Sadzby dane sú určené takto:

Kód colného sadzobníka Doplnkový kód	Názov tovaru	Sadzba dane
2402 20 00 90	cigarety filtrové s dĺžkou nad 70 mm	0,60 Sk/kus
2402 20 00 10	cigarety povrazcové a cigarety filtrové s dĺžkou do 70 mm vrátane	0,30 Sk/kus
2402 10 00	cigary, cigarilos	0,00 Sk/kus
2403 10 00 10	cigaretový tabak narezaný na výrobu cigariet i	320,00 Sk/kg
2403 10 00 90	tabakové vložky z cigaretového tabaku na ručnú výrobu cigariet	0,46 Sk/kus
2403 10 00 20	ľuľkové a fajkové tabaky	35,00 Sk/kg
2403 99 10	žuvacie a šňupavé tabaky	35,00 Sk/kg
2403 91 00 10	cigaretový tabak homogenizovaný a rekonštituovaný	35,00 Sk/kg
2403 91 00 90	ľuľkové a fajkové tabaky homogenizované a rekonštituované	35,00 Sk/kg

§ 7 Výpočet dane

(1) Daň sa vypočíta ako súčin základu dane a sadzby dane určenej na príslušný tabakový výrobok.

(2) Daň z vyskladnených tabakových výrobkov je platiteľ povinný sám si vypočítať. Daň z dovezených tabakových výrobkov vypočíta správca dane.

§ 8**Vznik daňovej povinnosti**

(1) Daňová povinnosť vzniká

- a) výrobcovi dňom vyskladnenia tabakových výrobkov alebo dňom odcudzenia nezdanených tabakových výrobkov pri preprave,
- b) dovozcovi pri dovoze tabakových výrobkov dňom vzniku colného dlhu³⁾,
- c) právnickej osobe alebo fyzickej osobe dňom nadobudnutia vlastníctva tabakových výrobkov, ktoré sú súčasťou obchodného majetku⁵⁾ pri predaji výrobného podniku.⁴⁾ Daňová povinnosť nevznikne, ak sa kupujúci zaregistruje ako platiteľ, a to pred dňom nadobudnutia účinnosti zmluvy,
- d) právnickej osobe alebo fyzickej osobe dňom odcudzenia, ak prepravuje dopravnými prostriedkami nezdanené tabakové výrobky na základe zmluvy uzatvorenej podľa osobitných predpisov⁶⁾,
- e) právnickej osobe alebo fyzickej osobe dňom nadobudnutia alebo zistenia tabakových výrobkov, ak nadobudne tabakové výrobky bez dane alebo ak nevie nákup alebo iný spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov doložiť daňovým dokladom,
- f) správcovi dane dňom uvedenia nezdanených tabakových výrobkov do obehu⁷⁾.

(2) Pred vznikom daňovej povinnosti podľa odseku 1 písm. a) a b) musia byť tabakové výrobky podľa § 6 uvedené pod číselným kódom 2402 20 00 90, 2402 20 00 10 a 2403 10 00 90 (ďalej len „cigarety“) označené na spotrebiteľskom balení známkou. Cigarety označené poškodenou známkou alebo falzifikátom známky sa na účely tohto zákona posudzujú ako cigarety neoznačené.

(3) Povinnosť označiť cigarety známkou sa nevzťahuje na cigarety dovážané v drobných zásielkach neobchodného charakteru a dovážané cestujúcim ako tovar neobchodného charakteru v množstve stanovenom osobitným predpisom.^{7a)}

(4) Dovozca cigariet je povinný dať si potvrdiť prechod známok do zahraničia pohraničnou colnicou.

(5) V prípade dovozu cigariet je dovozca povinný zúčtovať známky použité na deklarované dovezené množstvo cigariet najneskôr do 30 pracovných dní odo dňa, v ktorom vznikla daňová povinnosť podľa odseku 1 písm. b). Pri zúčtovaní predloží potvrdenie pohraničnej colnice o prechode známok do zahraničia podľa odseku 3.

§ 9**Vystavovanie daňových dokladov**

(1) Platiteľ dane je povinný pri tuzemskej výrobe vyhotoviť daňový doklad v deň vyskladnenia tabakových výrobkov.

(2) Daňový doklad musí obsahovať

- a) poradové číslo daňového dokladu a dátum jeho vyhotovenia,
- b) obchodné meno, sídlo, prípadne bydlisko a daňové identifikačné číslo platiteľa,
- c) obchodné meno, sídlo, prípadne bydlisko a daňové identifikačné číslo odberateľa, ak bolo pridelené,
- d) množstvo tabakových výrobkov vyjadrené v kusoch alebo v kilogramoch, ich názov a číselný kód harmonizovaného systému⁸⁾ vrátane doplnkového kódu,

- e) daň vypočítanú podľa množstva tabakových výrobkov [písm. d)] zaokrúhlenú na desaťaliere do 0,05 Sk smerom dole a od 0,05 Sk vrátane smerom hore,
- f) dátum vyskladnenia.

(3) Správca dane uzná na účely správneho zatriedenia tabakových výrobkov do číselného kódu podľa odseku 2 písm. d) záväznú informáciu o sadzobnom zatriedení tabakových výrobkov colnými orgánmi.

(4) Platiteľ a každá právnická osoba a fyzická osoba, ktorým vznikne daňová povinnosť podľa § 8 ods. 1 písm. d) odcudzením nezdanených tabakových výrobkov, sú povinní v deň zistenia ich odcudzenia vyhotoviť daňový doklad podľa odseku 2, v ktorom namiesto údajov o odberateľovi uvedú slovo „škoda“, namiesto dátumu vyskladnenia dátum vzniku daňovej povinnosti a súčasne zaplatia daň v lehote podľa § 13.

(5) Pri vyskladnení tabakových výrobkov oslobodených od dane sa na doklade vystavenom podľa odseku 2 musí uviesť, že ide o vyskladnenie bez dane vykonané v súlade s § 10 písm. a), c) a d).

(6) Písomné colné vyhlásenie⁸⁾ je daňovým dokladom pri dovoze tabakových výrobkov a pri vývoze tabakových výrobkov dokladom preukazujúcim uskutočnenie vývozu. Na účely tohto zákona je vývoz tabakových výrobkov uskutočnený, ak sú tabakové výrobky prepustené v režime vývozu potvrdeného colným úradom v odseku C písomného colného vyhlásenia.

(7) Platiteľ je povinný mať okrem uvedených dokladov aj doklady preukazujúce uplatnené nároky na vrátenie dane podľa § 11 ods. 1 písm. b) až d).

(8) Platiteľ je povinný uschovávať všetky doklady rozhodujúce na určenie dane a doklady preukazujúce uplatnenie nároku na vrátenie dane po dobu piatich rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom vznikla daňová povinnosť alebo nárok na vrátenie dane.

§ 10

Oslobodenie od dane

Od dane sú oslobodené tabakové výrobky

- a) odovzdané ako vzorky na vykonanie kvalitatívnej skúšky z vlastného podnetu platiteľa oprávnenému orgánu¹⁰⁾ alebo odobraté z podnetu tohto orgánu,
- b) dovezené výrobcom bez prostredníctva druhej osoby s cieľom použiť ich na výrobu tabakových výrobkov,
- c) vyvázané výrobcom bez prostredníctva druhej osoby,
- d) vyvázané platiteľom, ak sú označené vývoznou známkou alebo známkou krajiny, do ktorej sa vyvážajú,
- e) dodané výrobnému podniku správcom dane s cieľom použiť ich na výrobu tabakových výrobkov alebo ich zničiť,
- f) zúčtované ako straty na majetku a škody, ku ktorým došlo vo výrobnom podniku pred vznikom daňovej povinnosti a ktoré boli spôsobené neodvratiteľnou udalosťou, požiarom alebo živelnou pohromou, ktorá nemá pôvod v prevádzke alebo vo vlastnom konaní poškodeného s výnimkou odcudzenia tabakových výrobkov, a to na základe úradného zistenia a potvrdenia,
- g) dovážané v drobných zásielkach neobchodného charakteru a dovážané cestujúcim ako tovar neobchodného charakteru v množstve stanovenom osobitným predpisom.^{7a)}

§ 11**Nárok na vrátenie dane**

(1) Registrovaný platiteľ má nárok na vrátenie iba zaplatenej dane do konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom nárok na vrátenie dane vznikol, na základe predloženého dokladu potvrdzujúceho jej zaplatenie, a to v prípade

- a) vývozu zdanených tabakových výrobkov v rámci podnikateľskej činnosti¹⁾,
- b) prevzatia zdanených tabakových výrobkov na výrobu tabakových výrobkov a balenie do obalov, v ktorých sa vyskladňujú na konečnú spotrebu,
- c) preukázateľného prevzatia tabakových výrobkov vrátených odberateľmi,
- d) nesprávneho výpočtu dane alebo iného omylu¹⁾ v neprospech odberateľa na základe vystaveného dobropisu.

(2) Platiteľ nemá nárok na vrátenie dane, ak nevie doložiť nárok na vrátenie daňovým dokladom, prípadne dobropisom.

(3) Nárok na vrátenie dane môže platiteľ uplatniť iba na príslušnom daňovom úrade.

(4) V prípade uplatnenia nároku na vrátenie dane pri spätnom vývoze cigariet z dôvodu reklamácií sa neuplatní ustanovenie § 2 písm. f) zákona, ak spätný vývoz uskutoční platiteľ, ktorý cigarety do tuzemska doviezol.

§ 12**Daňové priznanie**

(1) Platiteľ, ktorému vznikla daňová povinnosť alebo nárok na vrátenie dane, je povinný predložiť daňové priznanie miestne príslušnému daňovému úradu. Daňové priznanie je platiteľ povinný predložiť aj v prípade, keď mu nevznikla daňová povinnosť alebo nárok na vrátenie dane.

(2) Daňové priznanie predkladá platiteľ mesačne, a to najneskôr do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom vznikla daňová povinnosť alebo nárok na vrátenie dane.

(3) Ak platiteľ zistí, že daňové priznanie, ktoré predložil, je nesprávne alebo neúplné a jeho oprava má za následok zvýšenie daňovej povinnosti, je povinný bez meškania predložiť správcovi dane dodatočné daňové priznanie¹²⁾ s uvedením zdaňovacieho obdobia, ktorého sa týka.

(4) Ak platiteľ zistí, že daňové priznanie, ktoré predložil, je nesprávne alebo neúplné a jeho oprava má za následok zníženie daňovej povinnosti, môže spolu so žiadosťou predložiť správcovi dane najneskôr do uplynutia troch rokov od konca roka, v ktorom vznikla daňová povinnosť podať daňové priznanie, dodatočné daňové priznanie. V žiadosti uvedie zdaňovacie obdobie, ktorého sa nárok na vrátenie dane týka.

§ 13**Zdaňovacie obdobie a splatnosť dane**

(1) Zdaňovacím obdobím je kalendárny mesiac.

(2) Daň je splatná do 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia, v ktorom daňová povinnosť vznikla.

(3) Pri dovoze tabakových výrobkov je daň splatná podľa osobitného predpisu¹³⁾.

(4) Splatnosť nároku na vrátenie dane je do 10 dní po uplynutí lehoty určenej na predloženie daňového priznania alebo do 10 dní od dátumu skutočného predloženia daňového priznania, ak platiteľ daňové priznanie nepredložil včas.

§ 14

Registrácia a oznamovacia povinnosť

(1) Platiteľ je povinný sa registrovať na miestne príslušnom daňovom úrade najneskôr do vzniku prvej daňovej povinnosti alebo do vzniku prvého nároku na vrátenie dane. Platiteľ, ktorý je výrobcom, dovozcom alebo vývozcom cigariet, je povinný po registrácii písomne požiadať Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) o pridelenie registračného odberného čísla. K žiadosti je povinný pripojiť osvedčenie o registrácii platiteľa spotrebnej dane z tabakových výrobkov a odporúčanie správcu dane, ktorý bude pri vydaní svojho stanoviska vychádzať zo stavu daňových nedoplatkov žiadateľa.

(2) O zrušenie registrácie môže platiteľ požiadať najskôr po uplynutí jedného roka odo dňa registrácie. Platiteľovi, ktorý do šiestich mesiacov od dátumu pridelenia registračného odberného čísla neuskutoční dovoz cigariet, zruší ministerstvo pridelené registračné odberné číslo a upovedomí o tom všetkých správcov dane. Platiteľovi, ktorý bez udania dôvodu neprevezme objednané známky, zruší ministerstvo na základe oznámenia vyhotoviteľa známok^{13a)} pridelené registračné odberné číslo okamžite a upovedomí o tom všetkých správcov dane. Miestne príslušní správcovia dane na základe oznámenia ministerstva zrušia týmto platiteľom registráciu pred uplynutím lehoty podľa prvej vety.

(3) Platiteľ je povinný oznámiť správcovi dane najneskoršie nasledujúci pracovný deň po vzniku škody alebo odcudzení nezdanených tabakových výrobkov túto skutočnosť.

§ 15

Zákaz kusového predaja cigariet

(1) Kusový predaj cigariet z otvoreného spotrebiteľského balenia alebo mimo tohto balenia je zakázaný.

(2) Každá právnická osoba a fyzická osoba, ktorá predáva tabakové výrobky na konečnú spotrebu, je povinná v mieste ich predaja viditeľne umiestniť nápis „Kusový predaj cigariet je zakázaný“ s výškou písma najmenej 30 mm.

§ 16

Zvýšenie dane, penále a pokuty

(1) Z rozdielu medzi daňovou povinnosťou platiteľa uvedenou v daňovom priznaní a skutočnou daňovou povinnosťou platiteľa určí zvýšenie dane vo výške 100 % z nedoplatku dane správcu dane. Ak túto skutočnosť zistí platiteľ sám a ak o tom bez meškania upovedomí správcu dane spôsobom uvedeným v § 12 ods. 3, predpíše správcu dane zvýšenie dane vo výške 20 % z nedoplatku dane.

(2) Ak daň nebola zaplatená včas a v správnej výške, je platiteľ povinný zaplatiť okrem nedoplatku dane¹⁴⁾ penále vo výške 0,1 % z nedoplatku dane za každý deň omeškania.

(3) Ak platiteľ nepredloží daňové priznanie včas za zdaňovacie obdobie, ktorého sa toto daňové priznanie týka, správca dane mu uloží pokutu vo výške 5 000 Sk za každý začatý deň omeškania.

(4) Ak platiteľ nesplní riadne a včas povinnosť registrácie alebo oznamovaciu povinnosť podľa § 14, správca dane mu uloží za každý i začatý deň omeškania pokutu vo výške 10 000 Sk, najviac však 1 000 000 Sk.

(5) Ak dovozca nesplní povinnosť podľa § 8 ods. 3 a 4, správca dane mu uloží pokutu až do výšky 1 000 000 Sk, najmenej však 100 000 Sk.

(6) Ak správca dane zistí predaj cigariet neoznačených na spotrebiteľskom balení známkou alebo označených vývoznou známkou, uloží predávajúcej osobe pokutu vo výške dane pripadajúcej na zistené množstvo neoznačených cigariet, najmenej však 10 000 Sk, a súčasne zabezpečí neoznačené cigarety¹⁵⁾. Takto zabezpečené cigarety sú majetkom štátu. Rovnako postupuje správca dane v prípade zistenia prepravy a skladovania neoznačených cigariet. Pokuta podľa prvej vety sa neuplatní, ak predávajúca osoba po lehote podľa § 20 ods. 4 nepredané cigarety neoznačené kontrolnou známkou uloží mimo predajných priestorov, vyhotoví súpis týchto cigariet, upovedomí o tom miestne príslušného správcu dane najneskôr do 31. októbra 1994 a je ochotná pod dozorom miestne príslušného správcu dane tieto cigarety zničiť na mieste, ak to okolnosti dovoľujú.

(7) Ak správca dane zistí kusový predaj cigariet, uloží predávajúcej osobe pokutu vo výške 10 000 Sk. Ak správca dane zistí, že v mieste predaja cigariet nie je umiestnený nápis podľa § 15 ods. 2, uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe pokutu 1 000 Sk.

(8) Zvýšenie dane, penále a pokuty sú splatné do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia príslušného daňového úradu.

§ 17 **Správca dane**

Správcom dane je príslušný daňový úrad, pri dovoze tabakových výrobkov colný úrad.

Splnomocňovacie, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 18

Ministerstvo financií Slovenskej republiky upraví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o vyhotovení známkok, spôsobe ich použitia, odbere a zúčtovaní známkok, ako aj ďalšie náležitosti súvisiace s povinnosťou označovania cigariet známkami.

§ 19

Podľa doterajších predpisov sa až do svojho uplynutia posudzujú všetky lehoty, ktoré začali plynúť pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ako aj na ne nadväzujúce lehoty na uplatnenie práv.

§ 20

(1) Podľa tohto zákona musia byť označené známkou všetky cigarety dovezené na územie Slovenskej republiky po 1. januári 1994 a cigarety tuzemskej výroby v mäkkom spotrebiteľskom balení vyrobené po tomto dátume s výnimkou cigariet tuzemskej výroby v tvrdom spotrebiteľskom balení a cigariet v tvrdom spotrebiteľskom balení vyrobených v Českej republike a dovezených ich výrobcami na územie Slovenskej republiky.

(2) Cigarety tuzemskej výroby v tvrdom spotrebiteľskom balení a cigarety v tvrdom spotrebiteľskom balení vyrobené v Českej republike, ktoré majú byť dovezené na územie Slovenskej republiky, musia byť označené známkou od 1. júla 1994.

(3) Predaj dovezených cigariet a cigariet tuzemskej výroby v mäkkom spotrebiteľskom balení bez označenia známkou je po 1. apríli 1994 neprípustný.

(4) Predaj cigariet tuzemskej výroby v tvrdom spotrebiteľskom balení a cigariet v tvrdom spotrebiteľskom balení dovezených ich výrobcami v Českej republike na územie Slovenskej republiky bez označenia známkou je po 1. októbri 1994 neprípustný.

§ 21

Zrušujú sa § 38 až 40a zákona č. 213/1992 Zb. o spotrebných daniach v znení zákona č. 595/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1993 Z. z., ako aj prvá časť a tretia časť zákona, ak sa týkajú zdaňovania tabaku a tabakových výrobkov spotrebnou daňou.

§ 22

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1994.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

- 1) § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
- 2) § 2 písm. m) zákona č. 618/1992 Zb. Colný zákon.
- 3) § 194 Colného zákona.
- 4) § 476 Obchodného zákonníka.
- 5) § 6 Obchodného zákonníka.
- 6) § 610 a nasl. Obchodného zákonníka.
- 7) § 251 Colného zákona, § 124 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a § 72 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 165/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1993 Z. z.
- 7a) § 36 a 50 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 17/1994 Z. z. o oslobodení tovaru od dovozného cla.
- 8) Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 82/1993 Z. z., o forme, obsahu a náležitostiach colného vyhlásenia a o spôsobe vedenia colnej štatistiky.
- 9) § 61 Colného zákona.
- 10) Zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve (úplné znenie č. 84/1987 Zb.).
- 11) § 54 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 12) § 39 a 63 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 13) § 226 a nasl. Colného zákona.
- 13a) § 5 ods. 6 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 313/1993 Z. z. o označení niektorých tabakových výrobkov kontrolnou známkou.
- 14) § 62 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb.
- 15) § 14a zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.

Upozornenie: Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.